

UVODNIK

Poštovani sadašnji i budući članovi *Hrvatskog društva za kvalitetu* i svi vi koji se na bilo koji način zanimate za ove teme

Prva četvrtina ove, u našim glavama još uvijek nove, godine je pri kraju, proljeće se teško otima zimi, a mi se krećemo ususret prvim ovogodišnjim konferencijama, nakon dvije pandemijske godine, nadamo da će sve biti uživo.

Pred vama je još jedan broj Glasila HDK, uobičajenih rubrika i uobičajenog formata.

U ovom broju glasila pogledajte:

- Najavu 20. HRVATSKE KONFERENCIJE O KVALITETI i 11. znanstvenog skupa Hrvatskog društva za kvalitetu, od 5. do 7. 5. 2022., hotel Zora u Primoštenu
- Zanimljiv članak o umjeravanju (autori su iz tvrtke Metroteka d.o.o.)
- Zanimljiv članak o drugom principu dobre proizvođačke prakse „Potaknuti leadership u GMP procesima“ (autori su iz tvrtke Arguo d.o.o.)

Pogledajte još vijesti iz akreditacije, normizacije, mjeriteljstva, vijesti naših članova, vijesti drugih organizacija, zanimljive web stranice kao i najave raznih skupova i događanja. Vjerujem da si ih redovito pribilježite u svoje kalendare i tjedne planere.

I ovaj put vas podsjećamo na pogodnosti koje donosi članstvo u *Hrvatskom društvu za kvalitetu* i pozivamo sve one koji još nisu da se učlane, a sve vas koji jeste članovi HDK da na vrijeme podmirite svoje članarine.

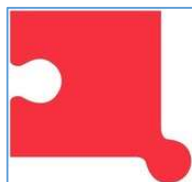
Također pozivamo sve zainteresirane za suradnju u pripremi ovog Glasila. Šaljite svoje prijedloge i priloge na e-adresu info@hdkkvaliteta.hr.

Pratite nas i dalje na www.hdkkvaliteta.hr, a do sljedećeg broja ovog Glasila, želimo vam i dalje uspješno upravljanje kvalitetom u poslovnom i privatnom životu

Olga Štajdohar-Pađen

Impressum

Glavna urednica: *Olga Štajdohar-Pađen*
 HRVATSKO DRUŠTVO ZA KVALITETU
 www.hdkkvaliteta.hr
 e-pošta: info@hdkkvaliteta.hr
 Mob +385 (0)99 504 6599
 OIB: 04201124440
 IBAN: 04323600001101562248

20. HRVATSKA KONFERENCIJA O KVALITETI i 11. znanstveni skup Hrvatskog društva za kvalitetu

Poštovani,

pozivamo vas da sudjelujete na jubilarnoj 20. HRVATSKOJ KONFERENCIJI O KVALITETI i 11. znanstvenom skupu Hrvatskog društva za kvalitetu koji će se održati od 5. do 7. svibnja 2022. godine u Primoštenu, u hotelu Zora, pod sloganom:

UČINKOVITO UPRAVLJANJE PROMJENAMA - PUT DO KVALITETE!

Očekujemo više od stotinu sudionika: renomirane plenarne predavače, autore i koautore vrijednih i znanstvenih i stručnih radova iz polja kvalitete i širokog područja - od inženjerstva, ekonomije, ekologije, zdravstva i obrazovanja do etike i razvoja ljudskih potencijala.

**Najava HDK
konferencije**

Nadamo se da ćete u konstruktivnoj i tradicionalno ugodnoj atmosferi konferencije u Primoštenu steći nova znanja i iskustva će biti korisna i ugodna za Vaš osobni razvoj u ova turbulentna vremena u kojima je samo promjena konstantna.

PLENARNI PREDAVAČI

Prof. dr. Mirjana Pejić Bach
Prof. dr. Krešimir Buntak
Izv. prof. dr. Sanja Pleština
Doc. dr. Jadranka Polović
Smiljana Kolundžić, univ. mag. admin. sanit.

MISIJA I CILJEVI KONFERENCIJE

Temeljna misija 20. HRVATSKE KONFERENCIJE O KVALITETI i 11. znanstvenog skupa Hrvatskog društva za kvalitetu je da kroz pozvana predavanja, izlaganje znanstvenih i stručnih radova, okrugle stolove, panel diskusije, radionice, izložbe, neformalne razgovore potvrditi slijedeće stavove:

1. Organizacija ustrojena prema načelima upravljanja kvalitetom spremnija je pravovremeno donositi važne odluke temeljene na točnim i ažurnim analizama podataka koji se kontinuirano prikupljaju i obrađuju tijekom redovitog poslovanja, a posebice na onim mjestima u poslovnim procesima koja su prethodnim analizama ocijenjena stvarno ili potencijalno kritičnima.
2. Aktivnosti koje se provode kao posljedica odluka donošanih na prethodno opisani način su djelotvornije i učinkovitije, a u slučaju pojave neželjenih događaja usmjerene su ka minimiziranju nastale štete, odnosno sprječavanju nastanka dodatne štete.

3. Za kreiranje odgovarajućih i djelotvornih internih propisa, kao i za njihovu dosljednu i učinkovitu primjenu ključno je imati kompetentno osoblje, odnosno potrebno je osigurati sustav kontinuiranog osposobljavanja zaposlenika i vanjskih suradnika uključenih u realizaciju poslovnih procesa.
4. Ono što vrijedi za izvanredne situacije i krize, vrijedi i u redovitom poslovanju te na taj način osigurava djelotvornije i učinkovitije provođenje svakodnevnih promjena u organizaciji usmjerenih ka poboljšanju kvalitete i povećanju zadovoljstva jedne ili više zainteresiranih strana (kupaca/korisnika, zaposlenika, vlasnika, partnera, društvene zajednice ...).

TEME KONFERENCIJE

- A. Upravljanje promjenama u hrvatskom gospodarstvu, znanosti, državnoj i javnoj upravi i lokalnoj upravi i samoupravi:
 - o Upravljanje promjenama u gospodarstvu,
 - o Upravljanje promjenama u visokom školstvu,
 - o Promjene u sustavima upravljanja,
 - o Kvaliteta, okoliš, sigurnost, energetika, certifikacija, održivost.
- B. upravljanje promjenama u zdravstvenom sustavu Republike Hrvatske:
 - o Upravljanje promjenama u okolnostima krize izazvane pandemijom korona virusa,
 - o Odgovori hrvatskog zdravstvenog sustava na krizu izazvanu pandemijom korona virusa.

Najava HDK konferencije

PRIJAVA ZA SUDJELOVANJE I UPUTE ZA AUTORE

Prijava za sudjelovanje na konferenciji i upute za autore radova nalaze se na poveznici

<https://20konferencija.hdkvaliteta.hr>

Prijava se može realizirati nakon uspješne registracije na navedenoj mrežnoj stranici. Nakon uspješne okončane prijave, na e-mail adresu, biti će dostavljen račun za plaćanje odgovarajuće kotizacije.

KOTIZACIJA

Kotizacije za sudionike na licu mjesta:

puna kotizacija	1.900,00 kn
autorska kotizacija	1.050,00 kn
osoba u pratnji	1.050,00 kn
jednodnevna kotizacija	600,00 kn

Kotizacije za online sudionike:

puna kotizacija	750,00 kn
-----------------	-----------

Važna napomena: Autori radova svoje radove mogu predstaviti isključivo UŽIVO (usmeno izlaganje ili poster).

VAŽNI DATUMI

- predaja sažetka: 11. ožujka 2022. godine
- predaja cjelovitog rada: 8. travnja 2022. godine

Veselimo se Vašem dolasku, razmjeni znanja i iskustava te ugodnom druženju!
Upravni odbor Hrvatskog društva za kvalitetu

Najava HDK konferencije

ISO 22301 APIS IT

Kreirano Utorak, 08 Veljača 2022 08:25

Certifikatom ISO 22301 **APIS IT** je potvrdio usklađenost s najboljim standardima i praksama upravljanja kontinuitetom poslovanja koji omogućuju učinkovit oporavak u slučaju bilo kakvog poremećaja ili prekida poslovanja.

Vijesti naših članova

Na svečanosti održanoj u srijedu, 8. prosinca, APIS IT-u je i formalno dodijeljen **certifikat ISO 22301** čime je ta domaća IT tvrtka potvrdila da je u cijelosti usklađena s najboljim standardima i praksama upravljanja kontinuitetom poslovanja koji omogućuju učinkovit oporavak u slučaju bilo kakvog poremećaja ili prekida poslovanja.

Provedenom certifikacijom tako je završen kompleksan proces koji svim korisnicima usluga APIS IT-a i samoj tvrtki omogućava nastavak odnosno oporavak poslovanja unutar definiranih rokova u različitim kriznim situacijama kao što su kibernetički napadi, kvarovi IT opreme, poplave, potresi, požari ili pandemije.

Sam proces proveden je u tri glavne faze: prva je završena osiguranjem primarne i sekundarne produkcijske lokacije u sjedištu tvrtke u Zagrebu i na lokaciji u Jastrebarskom, čime su uspostavljeni redundantni kapaciteti koji u slučaju ispada

Vijesti naših članova

jednog centra mogu preuzeti sve servise i omogućiti nesmetan rad. U drugoj fazi slijedilo je certificiranje podatkovnog centra DC Jaska prema TIER 3 standardu čime je osigurana najviša razina sigurnosti i dostupnosti infrastrukture. U trećoj je fazi na razini tvrtke uspostavljen sustav upravljanja kontinuitetom poslovanja koji je u završnom koraku certificiran prema ISO normi 22301, čime je potvrđeno da su uvedene prakse i mehanizmi usklađeni s tim standardom.

"Uz dosadašnje mjere koje smo proveli za osiguranje kontinuiteta poslovanja, certificacijom prema standardu ISO 22301 povećali smo organizacijsku otpornost naših timova i napravili dodatni iskorak prema korisnicima naših usluga kojima je nastavak poslovanja od kritične važnosti", istaknuo je na svečanosti predsjednik Uprave APIS IT-a Saša Bilić.

Certifikat je Upravi APIS IT-a uručio direktor odjela certificiranja SGS Adriatica Drago Goić koji je posebno naglasio da je ovo prvi certifikat za sustav upravljanja kontinuitetom poslovanja u Hrvatskoj izdan pod UKAS akreditacijom te je čestitao predstavnicima tvrtke na uspješno završenom postupku certificacije.

Uz pripremu za novi certifikat ISO 22301, APIS IT je proveo recertifikaciju za norme kvalitete i sigurnosti ISO 9001 i ISO 27001 koje su dodijeljene na novi rok od tri godine, čime APIS IT potvrdio najvišu razinu kvalitete i sigurnosti u pružanju usluga.

Izvor:SGS i portal Svijet kvalitete

UPRAVI RIBARSTVA URUČEN CERTIFIKAT MEĐUNARODNE NORME ISO 9001:2015

Kreirano Utorak, 08 Veljača 2022 08:39

Direktor SGS Adriatica d.o.o., Drago Goić uručio je **ministrici poljoprivrede Mariji Vučković** certifikat međunarodne norme **ISO 9001:2015**, 18. siječnja 2022.

Certifikatom je u procese i postupke u provedbi EU fondova u ribarstvu implementiran sustav upravljanja kvalitetom prema zahtjevima navedene međunarodne norme.

Svečanom uručenju prisustvovali su državni tajnik Šime Mršić, ravnatelj Uprave ribarstva Ante Mišura te direktor Zavoda za informatičku djelatnost d.o.o. Slaven Tomić.

Vijesti iz drugih organizacija

Certifikat ISO 9001 prepoznatljiv je znak kod organizacija koje u svom poslovanju posebnu pozornost posvećuju kvaliteti poslovanja, a u ovom slučaju njime će se osigurati povećanje poslovne učinkovitosti te stalno poboljšanje kvalitete sustava upravljanja i kontrole provedbe Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo te Programa za ribarstvo i akvakulturu RH koje provodi Uprava ribarstva pri Ministarstvu poljoprivrede.

Certifikacijski audit sustava upravljanja kvalitetom proveden je dana 10. siječnja 2022. od strane akreditirane certifikacijske organizacije SGS Adriatica d.o.o., a uvođenje ISO sustava realiziralo se u suradnji Uprave ribarstva i Zavoda za informatičku djelatnost Hrvatske d.o.o.

Putem Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo dodijeljeno je 2,4 milijarde kuna javne potpore sektoru ribarstva, od čega je isplaćeno 1,3 milijarde kuna. Samo za COVID-19 mjere pomoći u hrvatsko ribarstvo isplaćeno je 250 milijuna kuna, a kroz Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu od 2021. do 2027. na raspolaganju je više od 2,5 milijarde kuna. Također, vrijednost ribarstva u 2020. u odnosu na 2019. porasla je za 10,7 %, na što je u najvećoj mjeri utjecao rast vrijednosti morskog ribarstva (za 11,6 %), do kojeg je došlo zbog porasta prodanih količina (za 11,1 %). Rastu hrvatskog ribarstva, uz ulaganja i mjere pomoći, doprinijela je i digitalizacija sektora, a korištenjem modernih tehnologija danas se više od 95 % ukupnog ulova u gospodarskom ribolovu bilježi i dostavlja elektronskim putem.

Izvor:SGS i portal Svijet kvalitete

Otvoreno savjetovanje s javnošću za Prijedlog uredbe o posebnim uvjetima koje moraju ispunjavati ovlaštena tijela za obavljanje poslova ovjeravanja zakonitih mjerila i/ili poslova pripreme zakonitih mjerila za ovjeravanje

10.03.2022. | Pisane vijesti

<https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=20112>

KAKO ODREDITI INTERVALE UMJERAVANJA?

Preneseno s <http://metroteka.com/blog>

Međunarodni vodič ILAC-G24 (Guidelines for the determination of calibration intervals of measuring instruments) navodi 5 glavnih načina određivanja intervala umjeravanja:

Vijesti iz mjeriteljstva

1. *Automatic adjustment or "staircase" (calendar-time)* se najčešće koristi. Toj metodi pripadaju i svima poznati fiksni intervali umjeravanja (npr. jedan dio instrumenata svakih 6 mjeseci, drugi dio svakih 12 mjeseci itd.), no predviđena je i mogućnost njihove promjene tijekom vremena ovisno o unaprijed zadanim kriterijima.
2. *Control chart*, metoda kontrolnih karata, je uglavnom neprimjenjiva jer za nju trebamo značajnu količinu sukcesivnih mjerenja što se ne odnosi na standardna umjeravanja koja se provode svakih nekoliko mjeseci ili rjeđe.
3. *"In-use" time*, metoda vremena korištenja, je primjenjiva samo ukoliko imate neki jednostavan način mjerenja koliko dugo koristite uređaj, pa ga umjeravate svakih npr. 100 radnih sati, ili u slučaju moment ključeva nakon n "klikova".
4. *In service checking, or "black box" testing* je primjenjiva metoda samo ako imate izuzetno dobar način interne provjere koji bi vam onda ukazao na potrebu ponovnog umjeravanja. Za tu metodu bi vaša interna provjera svojom pouzdanošću trebala biti usporediva umjeravanju, a to gotovo nikad – nije.
5. *Other statistical approaches* otkriva samo koliko je ovaj dokument općenit, i nerestriktivan. Korisnicima se ukazuje na to da mogu smisliti i neki svoj način

određivanja intervala umjeravanja, ali koji se mora temeljiti na statističkim metodama.

Ali vratimo se na način 1., koji ćete sigurno koristiti u svim ili gotovo svim slučajevima.

Nakon što odredite početne intervale umjeravanja za svaki instrument ili grupu instrumenata, možete (ali i ne morate) propisati i kriterije na osnovu kojih se taj interval može promijeniti, npr. ovisno o rezultatima prijašnjih umjeravanja. Ukoliko je razlika između rezultata posljednjeg i pretposljednog umjeravanja – značajna, možete propisati skraćivanje intervala umjeravanja. Pri tome trebate definirati što je to “značajna razlika”, ovisno o vašim potrebama i očekivanjima od tog instrumenta.

Značajne razlike najbolje je definirati prema vašoj željenoj točnosti pojedinog instrumenta. Npr. ako za pomično mjerilo želite da bude točnije od 0,1 mm onda značajna razlika između dva umjeravanja može biti 1/2 ili 1/3 tog iznosa. Sve je stvar politike kvalitete, realnih mogućnosti i na koncu – izbora.

KAKO ODREDITI POČETNI INTERVAL UMJERAVANJA?

Većina će se u početku odlučiti za fiksne intervale po grupama instrumenata (npr. 1x godišnje za termometre i moment ključeve, svakih 6 mjeseci za klipne pipete, svake 2 godine za sušionike itd.), te možda nakon nekog vremena dodati kriterije za promjene intervala u svoj sustav kvalitete.

Vijesti iz mjeriteljstva

Preneseno s
<http://metroteka.com/blog>

No često je najveći problem što staviti kao taj početni interval, nakon prvog umjeravanja. Ako zaista nemate nikakvu ideju, vrlo je jednostavno – stavite 1 godinu i tek nakon što ste učinili barem 3 umjeravanja razmišljajte kako dalje. Ukoliko želite što prije saznati kakve su dugoročne promjene instrumenta – stavite kraći interval, pa ćete za godinu dana imati već 2 ili 3 informacije.

ŠTO SVE MOŽETE UZETI U OBZIR KOD ODREĐIVANJA INTERVALA UMJERAVANJA

A za kraj, budući da ponekad ne znamo odakle krenuti, Metroteka će Vam dati čak 16 kriterija (bez posebnog redoslijeda) koji mogu pomoći pri izradi plana umjeravanja.

- **Vaša zahtjevana točnost mjerenja** – za pretpostaviti je da ćete od nekih instrumenata očekivati veću točnost od drugih. Takve instrumente umjeravajte češće.
- **Mjerna nesigurnost umjeravanja** – razumno je da svoje instrumente koji kritično utječu na mjernu nesigurnost umjeravate češće.
- **Rizik od upotrebe** – ako imate definirane dozvoljene granice točnosti, provedite analizu rizika i instrumente koji vam mogu zadati veći problem ako izađu izvan tolerancije, umjeravajte češće.
- **Vrsta senzora** – ako npr. govorimo o digitalnim termometrima, oni koji kao senzor koriste termopar puno su nestabilniji od onih koji koriste NTC i PRT senzore. Isto tako, kod mjerila duljine, ona s pomičnim dijelovima i mehanizmima (npr. mikrometar ili mjerna ura) su nestabilnija dugoročno od onih bez pomičnih dijelova (npr. ravnalo).
- **Sklonost promjenama pri upotrebi** – npr. stakleni termometri koji se griju na visoke temperature i ponovno hlade znatno su podložniji promjenama od onih koji samo mjere sobnu temperaturu.
- **Preporuke proizvođača** – ovaj podatak vrlo rijetko možete pronaći u uputama, ali ako nađete, uzmite u obzir.

Vijesti iz mjeriteljstva

Preneseno s
<http://metroteka.com/blog>

- **Iskustva umjernog laboratorija** – preporuke davati ne smijemo, međutim ako imate kakvo pitanje, rado ćemo s vama prodiskutirati. Pritom imajte na umu da će mnogi umjerni laboratoriji tu vidjeti vlastiti financijski interes.
- **Način i područje uporabe** – postoje instrumenti koje koristite na način koji povećava rizik od dugoročnih promjena. Kao lošu praksu možemo navesti pomična mjerila koja se koriste kao odvijači i staklene termometre koji se koriste kao “kuhača” za miješanje. Ali to su ekstremni primjeri.
- **Uvjeti okoliša u kojima se upotrebljavaju** – instrumente s mehanizmima, a koji se možda koriste u uvjetima vibracija, razumno je umjeravati češće. Temperatura, zračenje i mnogi drugi aspekti okoliša također mogu imati utjecaj ovisno o vrsti instrumenta.
- **Trendovi, tj. rezultati prethodnih umjeravanja** – analiza trendova je nešto što se sve više i očekuje. Iako to oduzima vrijeme, postoji i softver čiji je razvoj započeo baš u Metroteci i koji to radi za korisnika (www.lorisq.com).
- **Zapisi o održavanju i popravcima** – instrumente čiji zapisi ukazuju na česte promjene, zamjene dijelova, kvarove i slično razumno je umjeravati češće.
- **Učestalost internih provjera** – u svakoj organizaciji ili laboratoriju postoje instrumenti koje možete teže interno provjeravati od drugih, a i oni koje uopće ne možete interno provjeravati. Takve instrumente je naravno najbolje najčešće umjeravati. Imajte na umu da interna provjera nikad nije zamjena za umjeravanje i da njome možete detektirati samo grublje promjene točnosti i drugih svojstava instrumenta.
- **Uvjeti skladištenja dok se instrument ne koristi** – instrumenti koji se ne drže u adekvatnim uvjetima imaju veću tendenciju promjenama i njih je dobro češće umjeravati.
- **Obučenosť djelatnika koji s instrumentom rade** – ponekad je dobro grupirati instrumente tako da neke koriste samo oni najiskusniji, a neke samo početnici. Početnici su uvijek veći rizik za pogrešnu upotrebu i instrumenti koje oni koriste mogu se češće umjeravati.
- **Međunarodne preporuke iz branše** – u pojedinim branšama (npr. mikrobiologija) postoje preporuke koliko bi se neke vrste instrumenata trebale često umjeravati. Ako imate tu sreću da to postoji i u vašoj branši možete se pozvati na takav dokument, međutim mi vas upozoravamo da su takve preporuke obično vrlo loše napisane.
- **Važnost rezultata mjerenja** – naposljetku, razumno je i da ćete instrumente kojima dobivate rezultate koji su vam jako važni umjeravati češće.

I za kraj... Osim 16 navedenih tehničkih kriterija ne zaboravite ni na one – tržišne. Vaš proizvod ili usluga naći će se na tržištu, a rezultat mjerenja možda utjecati na društvo u kojem živite. I tržište i društvo imaju od vas neka očekivanja. Ako proizvodite dijelove za krajnji proizvod koji se izrađuje u inozemstvu, vaš inozemni naručitelj bit će zainteresiran za vaš sustav brige o mjernim instrumentima i sigurno mu neće biti drago da nešto umjeravate svakih 3 ili 5 godina samo zato da biste financijski uštedili. S intervalom umjeravanja ne trebate biti zadovoljni samo vi, nego i vaši korisnici u užem i širem smislu, ne samo vaši direktni kupci.

Umjeravanje je jedan od ključnih načina održavanja opreme. I vi biste sigurno radije otišli kod liječnika koji održava svoju opremu svake godine, nego kod onoga koji to radi svakih pet, zar ne?

Preneseno s <http://metroteka.com/blog>

Hrvatskoj akreditacijskoj agenciji je odobreno sufinanciranje iz programskog fonda CEF Telecom, prema pozivu CEF-TC-2020-2 (Cybersecurity)

4. ožujka 2022.

Odlukom Europske komisije od 28. travnja 2021. godine, projektu Hrvatske akreditacijske agencije pod nazivom “**Capacity building of Croatian Accreditation Agency for development of accreditation scheme to support Cybersecurity Act**” odobreno je sufinanciranje iz programskog fonda CEF Telecom, prema pozivu CEF-TC-2020-2 (Cybersecurity). Ukupna vrijednost projekta iznosi €758.737, s maksimalnim EU udjelom u iznosu €569.053. Implementacija projekta je započela u listopadu 2021. i trajat će do travnja 2024. godine.

Vijesti iz akreditacije

Glavni je cilj projekta proširenje postojećih akreditacijskih aktivnosti koje HAA trenutno provodi na novu akreditacijsku shemu za kibersigurnosnu certifikaciju u sklopu postojećih akreditacijskih shema za akreditaciju certifikacijskih tijela koja provode certifikaciju proizvoda, usluga i procesa u skladu s normom HRN EN ISO/IEC 17065 te akreditaciju ispitnih laboratorija u skladu s normom HRN EN ISO/IEC 17025, a sve sa svrhom ispunjavanja uvjeta postavljenih za nacionalna akreditacijska tijela u Uredbi (EU) 2019/881 (Akt o kibersigurnosti) i nacionalnom zakonodavnom okviru. Projektom će se ojačati i unaprijediti kompetencije HAA u izvršavanju važne uloge u postupku akreditacije tijela za ocjenjivanje sukladnosti (TOS-eva) u skladu s Uredbom (EU) 2019/881 (Akt o kibersigurnosti) kao i organizirati aktivnosti podizanja svijesti o kibersigurnosti i edukacije za HAA osoblje i vanjske suradnike.

Projektom će se razviti i implementirati IT infrastruktura koja će doprinijeti digitalizaciji procesa HAA. Na isti način povećat će se razina sigurnosti i brzine prilikom razmjene podataka i dokumenata što će posljedično dovesti do povećane radne učinkovitosti, optimizacije rada i trajanja postupaka HAA.

*By the European Commission implementing decision from 28 April 2021., the Croatian Accreditation Agency action “**Capacity building of Croatian Accreditation Agency for development of accreditation scheme to support Cybersecurity Act**” was selected for the co-funding from the CEF Telecom Program fund, under the Call CEF-TC-2020-2 (Cybersecurity). The total eligible costs are €758.737, with maximum EU contribution €569.053. Implementation of the action is from October 2021. until April 2024.*

The main goal of the project is to extend the existing accreditation activities that Croatian Accreditation Agency (HAA) is currently carrying out, to a new accreditation scheme for cybersecurity certification that certify products, services and processes in accordance with HRN EN ISO / IEC 17065 and accreditation of testing laboratories in accordance with the standard HRN EN ISO / IEC 17025, all with the purpose of meeting the requirements set for national accreditation bodies in Regulation (EU) 2019/881 (Cybersecurity Act) and the national legislative framework. The Action will strengthen the HAA and build its competences for performing important role in the process of accreditation of Conformity Assessment Bodies (CABs) in line with the Cybersecurity Act as well as to organize an awareness raising activities on cybersecurity and of trainings for the HAA’s staff and external associates.

In the scope of the project is also development and implementation of the IT infrastructure which will benefit to the digitalization of the HAA processes. This will increase the level of

security and speed of data and document exchange and consequently it will increase the work efficiency, optimization of the work and length of the HAA operations.

SHORT ACTION INFO:

Action Name: Capacity building of Croatian Accreditation Agency for development of accreditation scheme to support Cybersecurity Act

Programme: CEF Telecom

DSI: Cybersecurity

Call year: 2020-2

Location: Croatia

Implementation schedule: October 2021 to April 2024

Maximum EU contribution: €569,053

Total eligible costs: €758,737

Percentage of EU support: 75%

Coordinator: Croatian Accreditation Agency (Croatia)

Status: ongoing

**Vijesti iz
akreditacije**

Co-financed by the Connecting Europe
Facility of the European Union

www.akreditacija.hr

I dalje su najpopularnije norme upravo one kojima se bave i čitatelji ovog glasila:

**Vijesti iz
normizacije**

Popularne norme

HRN EN ISO 14000 - Upravljanje okolišem

HRN EN ISO 50001 - Upravljanje energijom

HRN EN ISO 22000 - Sigurnost hrane

HRN ISO 31000 - Upravljanje rizikom

HRN EN ISO 26000 - Društvena odgovornost

HRN EN ISO 9000 - Upravljanje kvalitetom

ISO slavi 75. rođendan!

Prošlo je tričetvrt stoljeća otkad je počela s radom Međunarodna organizacija za normizaciju, ISO, okupivši normizacijska tijela iz cijelog svijeta.

Kad je ISO 1947. godine održao prvu sjednicu, države širom svijeta borile su se obnovom i pokušavale izvući nešto dobro iz teške situacije. Hrabro i s entuzijazmom bacile su se na traženje najučinkovitijeg načina za promicanje najdjelotvornijih tehnologija. Rezultat je bio: ISO-ove norme.

Svijet nikad nije bio suočen s većim izazovima nego danas. I dalje ćemo promicati prednosti normi i izrađivati nove norme kad su potrebne koristeći se našim transparentnim sustavom međunarodnog konsenzusa kojem se vjeruje.

Ulrika Francke
Predsjednica ISO-a

No, nije se radilo samo o rješavanju tehničkih problema nego i o potpuno novom načinu suradnje. ISO-ov sustav zasniva se na ideji da se svaki glas mora čuti i da moramo pronaći način za uspješan zajednički život i rad.

Vijesti iz normizacije

Dok slavimo postignuća zadnjih 75 godina, gledamo u budućnost. Brzina promjena sve je veća, a ISO pomaže u poticanju i usmjeravanju razvoja.

Sergio Mujica
Glavni tajnik ISO-a

U međuvremenu, 24196 ISO-ovih normi svjedoči o uspješnosti te ideje. One obuhvaćaju sve, od najjednostavnijih elemenata izgrađenog svijeta do tehnologija u oblaku, koje vam omogućuju da ovo čitate.

U 75 godina ISO-ove norme postale su dio gotovo svakog aspekta našeg života. Današnje stanovništvo četiri je puta veće nego u vrijeme osnivanja ISO-a, pa su njegovi članovi još odlučniji u izradi normi koje će život učiniti lakšim, sigurnijim i boljim. To je još jedan razlog za slavlje.

Izvor: ISO

Međunarodna organizacija za normizaciju (ISO) je neovisna, nevladina međunarodna organizacija osnovana 1947. godine sa sjedištem u Ženevi u Švicarskoj. Članovi su nacionalna normirna tijela i samo je jedan član po državi. Svaki član predstavlja ISO u svojoj državi.

Nacionalno normirno tijelo Republike Hrvatske, Hrvatski zavod za norme (HZN) je član ISO-a (*member body*) od 1. srpnja 2005. godine, kada je preuzeo članstvo od Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo (DZNM), koji je bio član ISO-a od 1993. godine.

Preneseno s www.hzn.hr

O ISO-u se pisalo i na Linedinu

Vijesti iz normizacije

Olga Stajdohar-Paden
 Senior Associate at HERA - Croatian Energy Regulatory Agency
 2w •

75 godina od osnivanja ISOa. Standardizacija je spora, naporna i dosadna, ali u svijetu bez standarda i normi sigurno ne bismo htjeli živjeti. To je svijet u kojem vaša kreditna kartica ne pristaje u svaki bankomat, a žarulja u svako grlo svjetiljki u vašoj kući

ISO - International Organization for Standardization
 236,728 followers
 3w •

[+ Follow](#)

When ISO held its first meeting in 1947, countries around the world were rebuilding, looking for ways to turn a dire situation into something more positive. Today we celebrate 75 years of making lives easier, safer, and ...see more

It's our birthday!
**75 years of making lives
easier, safer, better**

<https://www.svijet-kvalitete.com/>

Zanimljive web stranice

NAJNOVIJE

Najava CEN-ovih radionica iz područja obrane i sigurnosti

Detalji Kreirano Utorak, 15 Ožujak 2022 10:37 Hitovi: 76

HZN
Hrvatski zavod za norme
Croatian Standards Institute

CEN-ov sporazum s radionice (CWA) na temu „Smjernice za djelotvorne poruke putem društvenih medija u upravljanju u kriznim situacijama i katastrofama“.

[Opširnije...](#)

Prva hrvatska IT kompanija s ISO certifikatom za suzbijanje podmičivanja

Detalji Kreirano Srijeda, 02 Ožujak 2022 08:05 Hitovi: 163

Potvrdu o usklađenosti s antikorupcijskim normama objavila je certifikacijska kuća SGS Adriatica. Ovo je rezultat aktivnosti koje Span provodi već niz godina, a koje su usmjerene protiv svih oblika korupcije i neusklađenosti.

[Opširnije...](#)

Principi GMP kulture (principi dobre proizvođačke prakse)

Preuzeto s www.arguo.hr

Princip 2: POTAKNUTI LEADERSHIP U GMP PROCESIMA

Biti primjer (iznimke i preskakanja koraka najveći su neprijatelj GMP kulture).

Priznajte, bili ste uvjereni kako se pojam *leadership* primarno povezuje s upravom, prodajnim timovima, marketinškim kampanjama ili s velikim multinacionalnim kompanijama i niste do sada taj pojam smatrali važnim GMP elementom? Odlično, jer u ovom drugom nastavku bloga o GMP kulturi tema je upravo *GMP leadership*.

Na početku, krenimo od početka; a gdje drugdje nego od EU GMP zahtjeva:

EU GMP Chapter 1, 1.5: Senior management's leadership and active participation in the Pharmaceutical Quality System is essential. This leadership should ensure the support and commitment of staff at all levels and sites within the organisation to the Pharmaceutical Quality System.

S ovim će se, bez sumnje, većina složiti: bez vjere u GMP od strane uprave i bez podrške uprave za kontinuirani razvoj GMP kulture, dugoročno ne može biti niti učinkovitog GMP sustava, pri čemu posebno treba naglasiti ovaj pojam „učinkovit“ (više o tome bit će riječi u sljedećim nastavcima).

No, ovaj put ćemo upravu ostaviti sa strane i spustiti se na razinu GMP *leadership*-a. Svi znamo kako je taj pojam danas iznimno popularan i sveprisutan; na svakom koraku nude se tečajevi kako u sebi izgraditi lidera, a izlozi knjižara preplavljeni su knjigama iz kojih ćete već u nekoliko lekcija naučiti sve o principima uspješnog *leadership*-a. No, kada govorimo o *leadership*-u u kontekstu kompanijske GMP kulture, nije namjera ići tako daleko i nema potrebe ići tako daleko. Tajna je prije svega u pokazivanju primjerom u vlastitoj mikro-okolini; a da bi mogli pokazati primjerom, sami moramo postati primjer.

Svaka iznimka, koliko god bila naizgled beznačajna ili rijetka, sjeme je pucanja GMP kulture. Kakvu poruku će poslati voditelj pogona koji je „samo na trenutak“ u drugoj smjeni ušao u

Principi GMP kulture

Preuzeto s
www.arguo.hr

proizvodni prostor preskačući propisani i važeći postupak oblačenja i pranja ruku? Ili, što nam poručuje QP koji će zbog žurbe i prevelikog pritiska posla morati odmahnuti rukom na očite signale koji se mogu iščitati iz upozoravajućih trendova procesne kontrole i bez dodatnih razmatranja na kraju pustiti takvu seriju u promet? A kakav pristup dobroj proizvođačkoj praksi će u sebi izgraditi mladi pripravnik na liniji za blistranje kada shvati da i operateri i voditelj grupe i rukovoditelj odjela koriste isti korisnički račun za pristup u podešene linije, „jer je tako jednostavnije“.

Što dakle po pitanju *leadership*-a mogu učiniti QP, direktor Proizvodnje, voditelj tima za implementaciju nove GMP računalne aplikacije, rukovoditelj Kvalitete, manager u laboratoriju ili voditelj smjene u proizvodnom pogonu? Radi se o prilično jednostavnoj ideji: biti vjerodostojan GMP lider (dakle vođa, predvodnik) i pokazati primjerom; uvijek i u svakoj prilici. Naravno, to ne znači i slijepo inzistirati na neučinkovitim GMP procesima, zastarjelim praksama ili provedbi nepotrebnih procedura; i u tome možemo biti primjer neprekidnog poboljšavanja, usvajanja suvremenih metodologija i optimizacije GMP procesa.

Principi GMP kulture

Preuzeto s
www.arguo.hr

Pogledajmo što upravo o tome kaže ICH Q10 smjernica:

Leadership is essential to establish and maintain a company-wide commitment to quality and for the performance of the pharmaceutical quality system.

A kako biti GMP lider u svakodnevnom radu? Upravo spomenuta ICH smjernica već jasno upućuje na to, ključ je u predanosti GMP-u (*commitment*). Pogledajmo nekoliko primjera, što bi to značilo u svakodnevnoj GMP radnoj praksi:

- Biti otvoren i zainteresiran za razvoj GMP sustava, vjerovati u važnost GMP-a
- Ukazivati na važnost poštivanja pravila integriteta podataka u svakoj prilici
- Držati se dogovorenih rokova za provedbu neke promjene ili CAPA mjere
- Reagirati odmah i jasno na svaku situaciju odstupanja od GMP zahtjeva
- Unutar svojeg tima, radne grupe ili organizacijske jedinice neumorno razvijati svijest o tome zašto je zaista važan GMP: kako bi osigurali učinkovite i sigurne lijekove, dakle, zbog onih koji će ih koristiti, a ne zbog inspektora
- Poštivati važeće procedure, ali i predlagati promjene procedura tamo gdje ima prostora za to i gdje je moguće optimizirati trenutne radne prakse
- Biti jednostavan u komunikaciji, ali ne preskakati hijerarhiju; no, ako je hijerarhija ograničavajuće kompleksna, predlagati nova rješenja i mogućnosti
- Ne zadovoljavati se razinom *znam GMP zahtjeve*, uvijek težiti razini *razumijem GMP koncept*
- Poticati kreativnost i razmišljanje izvan okvira tako da sami razmišljamo na takav način; naravno, uvijek unutar temeljnih GMP okvira (no, oni koji zaista razumiju GMP vidjet će i unutar tih okvira brojne mogućnosti)

Na kraju, spomenimo još jedan element važan za razvoj GMP kulture u kontekstu *leadership*-a; radi se o priznanju, što znači prepoznati GMP lidera u timu ili organizacijskoj jedinici i istaknuti takvu osobu. Na taj način s jedne strane pokazati da se ispravna GMP ponašanja prepoznaju i vrednuju, a s druge dugoročno i kod ostalih poticati da još više vjeruju u važnost GMP filozofije i izgrađuju se u GMP lidere, svatko u svom području rada i odgovornosti.

Na kojoj god poziciji unutar GMP okruženja radili, budite vjerodostojan primjer dobre prakse. Za to nije presudno dugotrajno učenje o konceptu *leadership*-a, već prije svega izvrsno razumijevanje GMP koncepta i neprekidna promocija važnosti primjene svakog pojedinog GMP elementa. Drugim riječima, biti GMP lider znači neumorno raditi vlastitom GMP razvoju, a kroz to i na kontinuiranom GMP odgoju. A ne počinje li svaki odgoj upravo pravim i dobrim primjerom?

Što možemo zaključiti iz drugog načela za razvoj kompanijske GMP kulture:

GMP kultura prvenstveno ovisi o ljudima, stoga im je od prvog dana potrebno pružiti GMP odgoj kroz vođenje primjerom

Svatko može biti GMP lider u svom radnom okruženju i na taj način doprinijeti neprekidnoj izgradnji GMP kulture

Prepoznavanjem i javnim priznanjem najboljih GMP lidera potiče se svijest o važnosti GMP kulture za dugoročan uspjeh farmaceutske kompanije

www.arguo.hr

16.-
 18.03.2022.
 Poreč

HRVATSKO DRUŠTVO MENADŽERA KVALITETE

23. međunarodni simpozij KVALITETA - JUČER, DANAS, SUTRA

www.hdmk.hr

Najave
 skupova
 raznih

16.-
 17.03.2022.
 Portorož

www.szko.si

27.-
 29.04.2022.
 Selce

Iskustva laboratorija u primjeni HRN EN ISO/IEC 17025, 9. bienalno savjetovanje

www.hmd.hr

5-
7.05.2022.
Primošten

Hrvatsko društvo za kvalitetu

20. HRVATSKA KONFERENCIJA O KVALITETI

11. znanstveni skup HDK

www.hdkkvaliteta.hr

<https://20konferencija.hdkkvaliteta.hr/>

18.-
20.05.2022.
Kopaonik,
Srbija

Asocijacija za kvalitet i standardizaciju Srbije - AKSS je objavila Prvi poziv za 24. nacionalni i 10. međunarodni naučno stručni skup Sistem kvaliteta uslov za uspešno poslovanje i konkurentnost.

www.aqss.rs

7.06.2022.
Zagreb

<https://kvaliteta360.eu/>

**29.-
30.09.2022.
Cavtat**

Organizatori: CENTAR ZA ANALIZU RIZIKA I UPRAVLJANJE KRIZAMA (BEOGRAD) i HRVATSKA UDRUGA ZA MEĐUNARODNE STUDIJE (ZAGREB) u suradnji s akademskim i drugim institucijama

<https://conference2022.caruk.rs/sr/>

**17.-
20.10.2022.
Cavtat**

IMEKO TC-11 konferencija 2022

Prva međunarodna konferencija novoosnovanog TC11 bit će usmjerena na razvoj znanja u “Mjerenju u ispitivanju, inspekciji i certificiranju” kako bi se podržala sigurnost i kvaliteta

IMEKO TC-24 konferencija 2022

Međunarodna TC-24 konferencija o analitičkoj kemiji, s ciljem poboljšanja pouzdanosti, usporedivosti i sljedivosti kemijskih mjerenja u velikom broju sektora, rješavajući potrebe industrijskih i nadzornih laboratorija i mjerenja na licu mjesta.

<https://www.imekotc11-2022.com/>

**9.-
12.11.2022.
Cavtat**

KOMPETENTNOST LABORATORIJA 2022.

www.crolab.hr

**Novi
kolektivni
članovi**

U razdoblju od prošlog broja nismo imali novih kolektivnih članova, ali svima sadašnjima zahvaljujemo na članstvu, a svima budućima želimo srdačnu dobrodošlicu

**Jeste li
znali?****Posebna pogodnost za sve članove HDK**

Poštovani članovi HDK,
tvrtka **Qualitas** u suradnji s američkom tvrtkom Lean Sigma Corporation nudi *Lean Six Sigma izobrazbu i certificiranje* putem interneta.

Članovi HDK ostvaruju popust od 10% za Lean Six Sigma *Black Belt i Green Belt* programe.

Nastavni plan i program akreditiran je od Vijeća za Six Sigma certifikaciju (*The Council for Six Sigma Certification*) te usklađen sa standardima Američkog društva za kvalitetu (ASQ) i Međunarodnim udruženjem za Six Sigma certifikaciju (IASSC).

Više informacija na <http://www.qualitas.hr/novosti/akreditirana-lean-six-sigma-izobrazba-i-certifikacija.html>

Srdačan pozdrav,

Upravni odbor HDK

Posebna pogodnost za sve članove HDK

Poštovani članovi HDK,
tvrtka **ZIH – Zavod za informatičku djelatnost Hrvatske** u svojoj ponudi ima veliki broj seminara (<http://zih.hr/sites/zih.hr/files/cr-collections/3/katalogseminara-1400578403.pdf>) koje članovima HDK nudi pod povoljnijim uvjetima, a to je 10% popusta za svakog polaznika na svakom seminaru.

Srdačan pozdrav,

Upravni odbor HDK

**Projekt
Sekcije HDK**

Projekt Sekcije HDK, pokrenut je 2017. godine
Službena e-adresa sekcija@hdkvaliteta.hr na koju članovi mogu slati svoje prijedloge i upite

Pozivamo **kolektive i pojedince** da se učlane u *Hrvatsko društvo za kvalitetu (HDK)*, dobrovoljnu neprofitnu udrugu kolektiva i pojedinaca koji žele unapređivati kvalitetu svojih proizvoda, usluga i poslovanja općenito, primjenjujući raspoložive informacije o kvaliteti iz Hrvatske, Europe i svijeta, te razmjenjujući međusobno osobna iskustva.

Aktivnosti HDK:

- aktivna članica Europske organizacije za kvalitetu (EOQ);

POZIV ZA UČLANJE- NJE

- održano devetnaest HRVATSKIH KONFERENCIJA O KVALITETI i deset Znanstvenih skupova HDK u razdoblju 1998. – 2019.g.;
- organizirano obilježavanje Europskog tjedna kvalitete 1995. – 2019.g.
- organizirano obilježavanje hrvatskog Dana kvalitete 2003.-2019.g.
- u sklopu obilježavanja hrvatskog Dana kvalitete Upravni odbor HDK, temeljem javnog natječaja koje Društvo raspisuje svake godine u mjesecu rujnu, dodjeljuje pojedincima i kolektivima povelje za poticanje i primjenu kvalitete u hrvatskom gospodarstvu.
- godišnja priznanja pojedincima i organizacijama, Povelja HDK dodijeljena je svake godine od 2003. pa do 2021. godine
- EOQ povjerio je HDK organizaciju svog velikog godišnjeg događanja – kongresa Europske organizacije za kvalitetu pa je 53. EOQ kongres uspješno održan, prvi puta u Hrvatskoj, u Cavtatu (12. -14. svibnja 2009.), a sudjelovali su stručnjaci sa svih kontinenata svijeta.
- stalna razmjena informacija i iskustava iz područja upravljanja kvalitetom putem e-adrese info@hdkkvaliteta.hr
- internetske stranice na adresi www.hdkkvaliteta.hr
- elektroničko glasilu HDK koje se distribuira na više od 1000 e-mail adresa
- sudjelovanje u organizaciji ISO Foruma pri HGK
- organiziranje događanja *Članovi za članove* sa zanimljivim predavanjima od interesa za naše članove

ČLANARINE:

- Kolektivna članarina uključuje do pet članova iz kolektiva i iznosi 2.000,00 kn.
- Za člana-pojedinca iznosi 100 kn.
- Za umirovljenike i studente iznosi 50 kn

Članarina vrijedi godinu dana.

Prednosti članstva u HDK:

- Popusti na pristojbe za konferencije/seminare/radionice i ostale skupove u organizaciji HDK
- Na web stranici društva članovi mogu predstaviti sebe i svoj rad
- besplatno sudjelovanje u događanjima *Članovi za članove*
- **Svi članovi mogu ostvariti 10% popusta na izdanja MEP-a**
- **Svi članovi mogu ostvariti popust od 10% za Lean Six Sigma *Black Belt* i *Green Belt* programe preko tvrtke Qualitas**
- **Svi članovi mogu ostvariti popust od 10% za sve edukacije koje organizira tvrtka ZIH – Zavod za infomatičku djelatnost Hrvatske**
- Svi članovi mogu preko HDK sudjelovati u radu tehničkih odbora Hrvatskog zavoda na norme. Naime, HDK je dugogodišnji član Hrvatskog zavoda za norme (HZN) i redovito plaća za to propisanu članarinu. Slijedom tog članstva, **članovi HDK mogu preko HDK postati članovima tehničkih odbora Hrvatskoga zavoda za norme bez ikakve naknade**. Potrebno je popuniti prijavu za članstvo u željenom tehničkom odboru pri HZN, ovjeriti je kod Hrvatskog društva za kvalitetu (HDK, Berislavićeva 6, 10000 Zagreb) i poslati je u Hrvatski zavod za norme. Popis tehničkih odbora Hrvatskoga zavoda za norme nalazi na stranicama www.hzn.hr
- **Dodatne pogodnosti kolektivne članove:**
 - Kolektivni članovi mogu na zahtjev koristiti uz naš **logotip i logotip EOQ**, mogu dobivati detaljne usmene i pismene informacije vezane za zbivanja na polju kvalitete
 - Na skupovima koje organizira HDK kolektivni članovi **mogu promovirati svoju organizaciju besplatno** ili uz minimalnu naknadu, ovisno o prirodi skupa.
 - HDK kao potpisnica sporazuma o suradnji na organizaciji ISO Foruma koji se već dugi niz godina održava pri HGK omogućuje svojim kolektivnim

POZIV ZA UČLANJE- NJE

članovima da u okviru tog događanja prezentiraju svoja iskustva u
 upravljanju kvalitetom poslovanja

Pristupnice za članstvo u HDK mogu se zatražiti od Jadranke Pavlinić Tomlinson, mob 099
 504 65 99, e-adresa reg@hdkkvaliteta.hr

Pristupnice za kolektivno i pojedinačno članstvo mogu se naći i preuzeti i na dnu web
 stranice:

<http://www.hdkkvaliteta.hr/drustvo/postanite-clanom> te ih je nakon ispunjavanja potrebno
 dostaviti u Word .doc formatu na e-adresu reg@hdkkvaliteta.hr

Svi članovi, kolektivni i pojedinačni, imaju mogućnost **ukratko predstaviti sebe ili tvrtku**
 (kolektivnog člana HDK) ispunjavanjem kratke ankete-upitnika putem poveznice
 <http://www.surveymonkey.com/s/H59K6GN>, a mi ćemo tako dobivene podatke objaviti
 na web stranici Društva na odgovarajućem mjestu u rubrici 'Članstvo' - Tvrtke/Osobe

Pristupnica za učlanjenje može se naći i popuniti i na web-stranici:

<http://www.hdkkvaliteta.hr/clanovi>

Upravni odbor HDK

Kolektivni članovi

Molimo sve voditelje da za svoju grupu provjere točnost podataka objavljenih u *Popisu*
 kolektivnih članova na našoj web-stranici www.hdkkvaliteta.hr (rubrika „Članstvo“), te da
 eventualne promjene unutar grupe ažuriraju slanjem odgovarajuće obavijesti na e-adresu:
 reg@hdkkvaliteta.hr

OBAVIJEST O ČLANARI- NAMA

Članovi pojedinci

Članove pojedince koji su ove godine primili **podsjetnike za plaćanje članarine** pozivamo
 da uplatom članarine nastave članstvo.
 Pojedinačna članarina i dalje iznosi 100 kuna, a za studente i umirovljenike 50 kuna.

Podaci za uplatu:

Hrvatsko društvo za kvalitetu, Berislavićeva 6, 10000 Zagreb
 IBAN: HR432360001101562248

Prilikom plaćanja, u rubrici „Opis plaćanja“ obavezno navedite: ime i prezime, god. član.
 2022. Jedinstveni „Poziv na broj“: 800-22

Za provjeru datuma isteka članstva ili za informaciju o Vašem „pozivu na broj“, koji Vam je
 dodijeljen kod učlanjenja i koji možete koristiti pri plaćanju članarine, javite se Jadranki
 Pavlinić Tomlinson e-porukom na reg@hdkkvaliteta.hr ili mob. 099 504 65 99